

**AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS
KAPCSOLATRENDSZERE A VÍZMINŐSÉGI
KÉRDÉSEK TERÜLETÉN A MAGYAR-
ROMÁN HATÁRVIZEKEN**

**VÍZKO 2010
SZÉKELYUDVARHELY
2010.12. 10.**

**Dr.Fekete Endre főtanácsos
szaktanácsadó**

**Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és
Vízügyi Igazgatóság
Szeged**

Egyezmények

1986

Egyezmény a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Szocialista Köztársaság Kormánya között a határt alkotó és a határ által metszett vizekkel kapcsolatos kérdések szabályozásáról

2004

Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a határvizek védelme és fenntartható hasznosítása céljából folyó együttműködésről

Alapok és keretek

Magyar – Román Vízügyi Bizottság

- kormány meghatalmazottak
- - Vízgazdálkodási és Hidrometeorológiai Albizottság
- - Vízminőségi Albizottság
- - Árvíz és Belvízvédelmi Albizottság
- - - albizottságok vezetői (1 -1 fő)
- - - szakértők (8 – 10 fő)

A Vízminőségi Albizottság működési területe

- A magyar-román határvizeken illetékes szervek

	Román	Magyar
■ Túr	„Szamos-Tisza” Vízügyi	FETIKÖVIZIG
■ Szamos	Igazgatóság	FETI-KTVF
■ Kraszna	Kolozsvár	Nyíregyháza
■ Berettyó	„Körösök” Vízügyi	TIKÖVIZIG
■ Sebes-Körös	Igazgatóság	TI-KTVF
■ Fekete-Körös	Nagyvárad	Debrecen
■ Fehér-Körös		KÖRKÖVIZIG
■ Ér-csatorna		Gyula
■ Maros	„Maros” Vízügyi	ATIKÖVIZIG
	Igazgatóság	ATI-KTVF
	Marosvásárhely	Szeged

A Vízminőségi Albizottság működését meghatározó szabályzatok

- Szabályzat a magyar-román határt alkotó vagy a határ által átmetszett folyók vízminőségének követésére ,
- Szabályzat a vízminőségben bekövetkezett váratlan romlás esetében alkalmazandó eljárásról ,
- Szabályzat a váratlan,veszélyes és el nem kerülhető szennyezések esetén követendő eljárásra.
- Ezekon kívül a Vízminőségi Albizottság szakértői szinten részt vesz a
„Szabályzat a határon átterjedő hatást kiváltó projektek esetében alkalmazandó eljárásról” megnevezésű munkákban is.

A Vízminőségi Albizottság működésének szakterülete

Vízminőségvizsgálatok a határvizeken

1. Vizsgálati szelvények

1.ábra. Mintavételi szelvények : Túr,Szamos,Kraszna

2.ábra. Mintavételi szelvények : Berettyó , Ér-csatorna

3.ábra. Mintavételi szelvények : Körösök

4.ábra. Mintavételi szelvények : Maros

A magyar - román határvizeken vizsgált vízminőségi paraméterek

Vízminőségi mutatók	Vizsgálati gyakoriság Minta / év
Oxigénháztartás mutatói	
Oldott oxigén	12
Oxigéntelítettség	12
KOI-p	12
KOI-k	12
TOC	12
Tápanyagháztartás mutatói	
Ammónium-N	12
Nitrit-N	12
Nitrát-N	12
Szerves N	12
Szervetlen N	12
Orto-foszfát	12
Összes P	12
Sóháztartás mutatói	
Vezetőképesség	12
Keménység(CaO)	12
Kationok	12
Anionok	12

A magyar-román határvizeken vizsgált vízminőségi paraméterek

Vízminőségi mutatók	Vizsgálati gyakoriság Minta/év
Szerves mikroszennyezők	
Nehézfémek	12
Összes cianid	12
Fenolok	12
ANA detergensek	12
TPH	12
AOX	6
Szerves mikroszennyezők (klórozott szénhidrogének, policiklikus szénhidrogének stb.)	
	3

A magyar - román határvizeken vizsgált vízminőségi paraméterek

Vízminőségi mutatók	Vizsgálati gyakoriság Minta/év
Biológiai mutatók	
Klorofill-a	12
Fitoplankton	6
Fitobentosz	1
Makrofiton	1
Halak	1
Mikrobiológiai mutató	
Coliform baktériumok	12

Interkalibrációs mérések

- **a határvizek vizsgálatát végző összes laboratórium részt vesz a kalibrációs mérésekben**

Közreműködő szervezet :

VITUKI Kht., Magyarország

A határvizek minőségének megóvása alapját két szabályzat adja :

- **Szabályzat a vízminőségben bekövetkezett váratlan romlás esetében alkalmazandó eljárásról ,**
- **Szabályzat a váratlan,veszélyes és el nem kerülhető szennyezések esetén követendő eljárásra.**

Az együttműködés eredményei

A határvizek minőségének vizsgálata terén az Egyezmények következetes betartásával jelentős eredményeket értünk el :

- **a laboratóriumok azonos, vagy egymással kompatibilis metodikák szerint dolgoznak ,**
- **a vizsgálatoknál alkalmazott eszközállomány technikai színvonala kiegyenlítődt ,**
- **az utóbbi időben mind nagyobb teret nyert mikrobiológiai, biológiai vizsgálati metodikák összehangolása sikeresen halad ,**
- **rendkívüli vízminőségi állapotok esetén működik a riasztó, tájékoztató rendszer,**
- **kezd kibontakozni az együttműködés a vízminőségi kárelhárítás operatív beavatkozási vonalán is.**

Értékelések , következtetések

A magyar - román határvizek minőségében észlelt tendenciák
(a 2009.évi értékelés alapján)

Vízfolyás	Javulás	Romlás
Túr	Ammónium-N Nitrit-N Nehézfémek (Zn,Cu,Cr,Pb)	Fenolok ANA-detergens Coliform-szám
Szamos	Ammónium-N Nitrit-N Nehézfémek (Cu,Pb)	ANA-detergens Coliform-szám
Kraszna	Nehézfémek (Cu,Pb)	Ammónium-N Oldott oxigén ANA-detergens Coliform-szám
Berettyó	KOI Nitrit-N Fenolok	ANA-detergens

Értékelések , következtetések

A magyar-román határvizek minőségében észlelt tendenciák
(a 2009.évi értékelés alapján)

Vízfolyás	Javulás	Romlás
Sebes-Körös	-----	Ammónium-N Foszfát
Fekete-Körös	Nitrát-N	Ammónium-N ANA-detergens
Fehér-Körös	Nitrát-N	Ammónium-N Nitrit-N ANA-detergens
Ér-csatorna	Oldott oxigén	ANA-detergens
Maros	Nehézfémek (Zn,Cu,Cr,Pb)	Ammónium-N Foszfát Fenolok Coliform-szám

Értékelések , következtetések

Sok gondot okozott a határvizeken a felszínen úszó szennyezések (kommunális hulladék, kőolaj és olajszármazék) megjelenése.

Ezeknek a szennyezőanyagoknak a lokalizálására mind a román, mind a magyar oldalon vízminőségi kárelhárítási szelvényeket jelölték ki, illetve védelmi eszközöket telepítettek a vízfolyásokra.

A román oldalon 16 , a magyar oldalon 7 ilyen beavatkozási pontot tartunk nyilván a folyókon.

FELADATOK A HATÁRVIZEK VÍZMINŐSÉGÉNEK VÉDELME TERÉN

Az Európai Unió Víz Keretirányelvében meghatározott céloknak megfelelően :

- prioritást kell biztosítani a vizek jó állapotának megőrzését, illetve visszaállítását célzó projekteknek, intézkedéseknek ,
- folytatni kell a biológiai vizsgálati módszerek összehangolását ,
- meg kell őrizni a határvizek vízminőségi vizsgálati terén elért jó szakmai színvonalat, folytatni kell a bevált ellenőrző, elemző munkát ,
- el kell mélyíteni az együttműködést a vízminőségi kérdésekben szakértőként közreműködő kutatóintézetekkel, egyetemi intézetekkel ,
- össze kell kapcsolni a határvizek vízgyűjtőire készülő vízgyűjtő-gazdálkodási terveket a vízminőségi kérdések területén

Köszönöm

megtisztelő

figyelmüket !

